

ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

- Pojištěnci
  - Z.....
  - O.....
  - Osoby bez zdanitelných příjmů, za které neplatí pojistné stát
- Zaměstnavatelé
- Stát

Sazba pojistného

- Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů
- .....
- rozhodné období, z něhož se zjišťuje vyměřovací základ, je kalendářní měsíc, za který se pojistné platí
- u osoby samostatně výdělečně činné je rozhodným obdobím kalendářní rok, za který se pojistné platí

A. vyměřovací základ – zaměstnanec

- úhrn příjmů zúčtovaných mu zaměstnavatelem v souvislosti s výkonem zaměstnání (= hrubá mzda),
- .....
- maximální vyměřovací základ** – není
- Sazba činí ..... z vyměřovacího základu

B. Vyměřovací základ – zaměstnavatel

- hrubá mzda zaměstnance
- maximální vyměřovací základ** – není
- Sazba činí ..... z vyměřovacího základu

Placení pojistného

- zaměstnavatel odvádí část pojistného, které je povinen hradit za své zaměstnance
- současně odvádí i část pojistného, které je povinen hradit zaměstnanec, srážkou z jeho mzdy nebo platu, a to i bez souhlasu zaměstnance
- pojistné za jednotlivé kalendářní měsíce je splatné v den, který je zaměstnavatelem určen pro výplatu mezd a platů za příslušný měsíc
- pojistné se odvádí na účet Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR nebo jiné zdravotní pojišťovny provádějící všeobecné zdravotní pojištění, u níž je pojištěnec pojištěn

Příklad 1 – Zdravotní postižení

Hrubá mzda zaměstnance za únor je 29 000 Kč. Vypočtete zdravotní pojištění, které bude platit zaměstnanec. Jak velkou částku bude platit za svého zaměstnance zaměstnavatel. Zaměstnanec pracuje na základě pracovní smlouvy.

Příklad 2 – Zdravotní pojištění

Paní Pavla vypomáhá v prodejně potravin (uzavřela dohodu o provedení práce). Její měsíční odměna za únor byla:

- a) 5 000 Kč
- b) 10 100 Kč

Určete, jak velké bude v obou případech zdravotní pojištění, které musí paní Pavla zaplatit.

Příklad 3 – Zdravotní pojištění

Pan Tomáš uzavřel dohodu o pracovní činnosti na období 1.2.2021 až 10.2.2021. Vypočtete, jak velké zdravotní pojištění bude muset zaplatit, pokud jeho odměna bude:

- a) 2 000 Kč
- b) 7 000 Kč

C. Sazba a vyměřovací základ – OSVČ

- Vyměřovacím základem u osob samostatně výdělečně činných je 50 % příjmů po odpočtu výdajů vynaložených na jeho dosažení, zajištění a udržení
- Minimální vyměřovací základ** - dvanáctinásobek 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství za kalendářní rok o dva roky předcházející roku, pro který je vyměřovací základ stanovován (17 721 Kč, minimální měsíční záloha 2 393 Kč)
- Maximální vyměřovací základ** - není
- Sazba pojistného je 13,5 % z vyměřovacího základu

- OSVČ** – ..... – platí zálohy – ....., do 8. dne následujícího měsíce, případný nedoplatek je splatný do .....dnů od dne, kdy mělo být nebo bylo podáno daňové přiznání (k dani z příjmů), pokud nepodává, tak do 8.4. (podání přehledu o příjmech a výdajích),
- OSVČ** – ..... – zálohy se neplatí, pojistné doplatí jednorázově do 8. dnů po odevzdání Přehledu o příjmech a výdajích (ze skutečného vyměřovacího základu)

Příklad 4 - Zdravotní pojištění

Pojištěnec – OSVČ dosáhl za rok 2021 příjmů ze samostatné činnosti 950 000 Kč, výdaje na dosažení, zajištění a udržení byly 500 000 Kč. Určete, zda má pojištěnec přeplatek nebo nedoplatek na pojistném. Vycházejte, ze skutečnosti že zálohy na rok 2021 byly placeny z minimálního vyměřovacího základu (pro zjednodušení předpokládejte stejnou částku každý měsíc)

Zálohy na r. 2021

Vyměřovací základ:

Sazba:

Měsíční záloha:

Celkem zapláceno na zálohách

Příklad 5 - Zdravotní pojištění

OSVČ začala podnikat k 1.1.2021. Podnikatel je zároveň studentem na vysoké škole (prezenční studium), proto je podnikání považováno za vedlejší činnost. Za rok 2021 dosáhl příjmů ve výši 140 000 Kč, výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů byly 100 000 Kč. Určete, jak velkou částku zaplatí OSVČ na zdravotním pojištění pro rok 2021 a zda bude platit zálohy v roce 2022.

Vyměřovací základ:

Pojistné:

D. Osoby, za které platí pojistné stát – (vyměřovací základ ..... Kč)

- nezaopatřené děti
- .....
- ženy na mateřské a rodičovské dovolené pobírající peněžitou pomoc v mateřství podle předpisů o nemocenském pojištění
- uchazeče o zaměstnání včetně uchazečů o zaměstnání, kteří přijali krátkodobé zaměstnání
- osoby ve vazbě nebo osoby ve výkonu trestu .....
- osoby, které jsou příjemci dávek nemocenského pojištění
- mladistvé umístěné ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy
- a další

E. Osoby bez zdanitelných příjmů (OBZP)

- OBZP ... osoby bez zdanitelných příjmů
- Vyměřovací základ ..... Kč (minimální mzda)
- Pojistné ..... Kč měsíčně

POJISTNÉ NA SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ A PŘÍSPĚVEK NA STÁTNÍ POLITIKU ZAMĚSTNANOSTI

- Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů
- Pojistné zahrnuje:
  - pojistné na nemocenské pojištění – náhrada příjmů krátkodobě neschopným práce
  - pojistné na důchodové pojištění – dlouhodobá nebo trvalá pracovní neschopnost
  - ..... – podpora v nezaměstnanosti

plátcí pojistného

- .....
- Osoby samostatně výdělečně činné
- .....

A. Zaměstnanec, zaměstnavatel

Sazba a vyměřovací základ – zaměstnanec

- úhrn příjmů zúčtovaných mu zaměstnavatelem v souvislosti s výkonem zaměstnání (= hrubá mzda),
- maximální vyměřovací základ (roční)** – .....
- Sazba činí **6,5 %** z vyměřovacího základu

Sazba a vyměřovací základ – zaměstnavatel

- hrubá mzda zaměstnance (zaměstnanců)
- maximální** ..... – ..... Kč
- Sazba činí **24,8 %** z vyměřovacího základu (2,1 % nemocenské pojištění; 21,5 % důchodové pojištění; 1,2 % státní politika zaměstnanosti)

- organizace jsou povinny odvádět i pojistné, které je povinen platit zaměstnanec, jsou povinny vypočítat samy pojistné, které jsou povinny odvádět
- částky pojistného platí za jednotlivé kalendářní měsíce a jsou splatné v den, který je určen pro výplatu mezd a platů za příslušný měsíc

Příklad 6 – Sociální zabezpečení

Hrubá mzda zaměstnance za únor je 29 000 Kč. Vypočítejte pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, které bude platit zaměstnanec. Jak velkou částku bude platit za svého zaměstnance zaměstnavatel. Zaměstnanec pracuje na základě pracovní smlouvy.

Příklad 7 – Dohoda o provedení práce

Paní Pavla vypomáhá v prodejně potravin (uzavřela dohodu o provedení práce). Její měsíční odměna za únor byla:

- a) 5 000 Kč
- b) 10 100 Kč

Určete, v jak velké bude v obou případech pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, které musí paní Pavla zaplatit.

B. Osoba samostatně výdělečně činná (OSVČ)

- Zahájení (ukončení, pozastavení) podnikání je OSVČ povinna oznámit nejpozději do ..... následujícího po měsíci, v němž nastala skutečnost, která zakládá tuto povinnost.
- Zálohy jsou splatné vždy od ..... do ..... dne .....měsíce.
- Za den platby je považován až den, kdy platba došla na účet OSSZ

I. OSVČ – hlavní činnost

- Vyměřovacím základem u osob samostatně výdělečně činných je 50 % příjmů z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti po odpočtu výdajů vynaložených na jeho dosažení, zajištění a udržení
- Minimální vyměřovací základ** – (roční) – 106 332 Kč, měsíční 8 861 Kč (1/4 průměrné měsíční mzdy), minimální záloha 2 588 Kč
- Maximální vyměřovací základ** – ..... Kč (48 násobek průměrné mzdy v NH)
- Sazba pojistného je 29,2 % z vyměřovacího základu

Příklad 8 - OSVČ

Pojištěnec – OSVČ dosáhl za rok 2021 příjmů ze samostatné činnosti 950 000 Kč, výdaje na dosažení, zajištění a udržení byly 500 000 Kč. Určete, zda má pojištěnec přeplatek nebo nedoplatek na pojistném. Vycházejte, ze skutečnosti že zálohy na rok 2021 byly placeny z minimálního vyměřovacího základu (pro zjednodušení předpokládejte stejnou částku každý měsíc)

Zálohy na r. 2021

Vyměřovací základ:

Sazba:

Měsíční záloha: $8\,861 \times 29,2\% =$

Celkem zapláceno na zálohách

II. OSVČ – vedlejší činnost

- zaměstnání zakládající účast na nemocenském pojištění zaměstnanců
- přiznání starobního důchodu,
- nárok na invalidní důchod
- nárok na rodičovský příspěvek, mateřskou
- Nezaopatřené děti - do 26 let, pokud se soustavně připravuje na budoucí povolání)

- Minimálním vyměřovacím základem u osob samostatně výdělečně činných pro vedlejší činnost je nejméně 10 % průměrné mzdy v NH - roční minimální vyměřovací základ ..... Kč, měsíční 3 545 Kč (minimální záloha ..... Kč)
- Sazba pojistného je 29,2 % z vyměřovacího základu

- Pokud je samostatná výdělečná činnost vedlejší činností a zároveň rozdíl mezi příjmy a výdaji za rok 2021 vyjde nižší než ..... Kč, není za rok 2021 účast na pojištění => Nemusí se proto v roce 2022 platit měsíční zálohy až do podání přehledu za rok 2022

Příklad 9 (zjednodušené zadání příkladu)

Pan Tomáš je studentem prezenční formy magisterského studia (je mu 24 let). Studentem je po celý rok 2021.

V lednu 2020 začal také podnikat v oblasti nákupu a prodeje PC. (za minulé období činil rozdíl mezi příjmy a výdaji 25 000 Kč)

Příjmy z podnikání za rok 2021 byly ve výši 105 000 Kč, výdaje na dosažení, zajištění a udržení 50 000 Kč. Vypočítejte výši pojistného na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti za rok 2021.

Vedlejší činnost

Příjmy – výdaje za r. 2020

Příjmy – výdaje za r. 2021:

Příklad 10 (zjednodušené zadání příkladu)

Pan Petr je starobním důchodcem, kromě toho se zabývá prodejem zemědělských přebytků (prodej ovoce a zeleniny). Za rok 2021 dosáhl příjmů ve výši 150 000 Kč, výdaje na dosažení, zajištění a udržení činily 70 000 Kč. Předpokládejte, že na rok 2021 platil pan Petr zálohy na sociální pojištění v minimální výši. Vypočítejte, zda má přeplatek nebo nedoplatek na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti za rok 2021 a stanovte novou výši záloh na rok 2022.

Zaplacené zálohy:

$\frac{1}{2}$ z Příjmy – výdaje (2021) =

Vypočtený vyměřovací základ (roční) =

Minimální vyměřovací základ (roční) = 42 540 Kč

Pojistné r. 2021 =

Přeplatek = Zálohy na r. 2022

Příklad 11 – OSVČ

Stanovte výši záloh na sociální pojištění (pro rok 2022), pro poplatníka, který za minulé období dosáhl příjmů ve výši 920 000 Kč, výdaje na dosažení, zajištění a udržení byly 480 000 Kč. Jedná se o hlavní činnost provozovanou po celé období. Předpokládejte, že na zálohách na pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti zaplatil 60 000 Kč

Příjmy

Výdaje

Příjmy – výdaje

Počet měsíců SVČ

12

Hlavní činnost

Nová výše zálohy pro rok 2022

Příklad 12 – OSVČ

Stanovte výši záloh na pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a zdravotní pojištění (pro rok 2021) pro poplatníka, který je zároveň studentem prezenční formy studia a podniká prvním rokem.

Vedlejší činnost

Zálohy na SP: první rok podnikání, zálohy nemusí být placeny

Zálohy na ZP: při vedlejší činnosti se zálohy neplatí

Příklad 13 – Opakovací příklad

OSVČ, podnikatel který vede účetnictví a má podnikání jako jedinou činnost, měl v roce 2021 následující náklady a výnosy:

Náklady	v Kč	Výnosy	v Kč
501 Spotřeba materiálu	74 100	602 Tržby za služby	480 100
502 Spotřeba energie	15 000	604 Tržby za zboží	250 000
504 Prodané zboží	84 000		
512 Cestovné	7 800		
526 /ZP Sociální náklady IP	27 000		
526 /SZ	29 000		
551 Účetní odpisy	15 000		

Daňové odpisy jsou totožné s účetními. Na účtu 526 jsou zaplacené zálohy na ZP a SZ.

- 1) Zjistěte nedoplatek nebo přeplatek na SZ za rok 2021
- 2) Zjistěte výši měsíčních záloh na sociální pojištění (SP) v roce 2022 (bez nemocenské)
- 3) Zjistěte nedoplatek nebo přeplatek na ZP za rok 2021
- 4) Zjistěte výši měsíčních záloh na zdravotní pojištění (ZP) v roce 2022

Náklady celkem =

Výnosy celkem =

Účetní VH =

Základ daně =

Úkol č. 1

Pojistné na rok 2021:

Vyměřovací základ:

Minimální VZ:

Pojistné =

Zaplacené zálohy:

Zbývá doplatit:

Úkol č. 2

Záloha na rok 2022:

Úkol č. 3

Pojistné na rok 2021:

Vyměřovací základ:

Minimální VZ:

Pojistné =

Zaplacené zálohy:

Doplatit

Úkol č. 4

Záloha na rok 2022: